

Izhaja vsaki tiskotred
tob 8. in popoae
Rokopisi se ne vra-
šajo. Ne frankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krona,
za pol leta 2 kroni.
Za manj premožne
za celo leto 3 krona,
za pol leta K 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 kron.

Rokopise sprejema
»Narodna Tiskarna«
v Gorici, ulica Ver-
urini šte. 9.

Naročnino in na-
znajna sprejema
upravnništvo v Gorici,
Semeniška ul. št. 16.

Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Go-
sposka ul. 9, v ulici
Silvio Pellico, v ul.
Ponte Nuovo 9, v
Kapucinski ulici 1
v prodajalni »Kat-
tiskov, društva« ul.
Carducci, v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdievem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, po 8 v.
Oglašni in poslanice
se računajo po peti
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., trikrat
10 v. Večkrat po
pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 6. marca 1913.

10. številka.

Napredek in 'napredek'.

Človeštvo je v najnovejšem času napredovalo. Imamo železnice, parnike, telegrafi, telefon, fotografijo, kinematograf, kinetofon, telefotografijo, automobile, električne stroje itd. itd. Napredovali so naravoslovne znanosti, zdravilstvo, zlasti kirurgija, tehnika itd. Začeli smo letati po zraku in obeta se nam v kratkem tudi vojska v zraku. Vse zvezde na nebu so preštete in zakoni njih gibanja natančno preiskani.

Kljub vsem modernim ugodnostim pa nas ta »napredek« ne more veseliti. Tudi papež Leon XIII. je v svojih okrožnicah večkrat izjavil, da se z modernim »napredkom« ne more sprijazniti.

Zakaj ne? Zato, ker je ta »napredek« brez Boga! Mesto da bi človeški rod Boga hvalil in povelečeval, da je toliko moči in skrivnosti položil v naravo, začeli so nespametniki naravo samo oboževati. Naš vek je začel častiti in moliti bogove, ki ne vidijo, ne slišijo, ne govore, ne hodijo in ne tipajo. Kakšna velika zmota!

To je tudi vzrok, da se med ljudstvom vedno bolj širi paganski duh, dobičkaželjnost, oduševstvo, sovraštvo, pravdarstvo, sleparstvo, goljufija, maščevalnost, lenoba, nenravno življenje, nezvestoba, ubojstvo, samomorstvo itd. itd.

To je »napredek« brez Boga, s katerim se mi ne moremo sprijazniti. Temu »napredku«, ki je poguba za človeški rod, oznanjujemo boj. Človeški rod se mora zopet vrniti k Bogu in mora začeti zopet v ponižnosti služiti Božji volji. Čim večje so jznajdbe, tem bolj

moramo hvaliti Božjo modrost in vse-mogočnost, ki nam je vse to dala.

Nazaj torej od »napredka« k na-predku!

Vojna na Balkanu.

Snežni zameti na bojiščih ovirajo vsako vojaško operacijo že več dni. Pri Odrinu je sneg visok en meter. V šotorih kaže toplomer 20 stopinj pod ničlo.

Iz Carigrada se uradno poroča, da počiva vojna tako pri Čataldži kakor pri Bulairu vsled hudega mraza in snežnih zmetov. V nedeljo so Bolgari s presledki bombardirali Odrin.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča, da so v belgrajskih vojaških krogih nejevoljni zaradi nevspehov pri Skadru. Krivdo pripisujejo poveljniku. Zato je srbsko vojni ministerstvo imenovalo generala Bojović-a za poveljnika srbskega vojaštva pri Skadru. Srbija odpošilja še nadaljne čete proti Skadru.

Iz Carigrada se javlja, da je veliki vezir v nekem pogovoru odločno izjavil, da se ni še nič sklenilo glede pre-daje Odrina. Vse tozadevne vesti, da bi bila Turčija pripravljena odstopiti Odrin so popolnoma neutemeljene.

»Reuterjev« biró je izvedel, da je Turčija naprosila velesile le za posre-dovanje. V ti prošnji pa niso navedent nikaki pogoji.

Na prošnjo visoke Porte so velesile že pričele posredovati. Srbski minister za zunanje zadeve je izjavil, da se mo-ra prej posvetovati z zavezniki in da bo še le potem dal odgovor velesilam. Tudi grški zunanji minister, je odgovo-

ril, da se mora posvetovati prej z za-vezniki.

V Bolgariji so se oglasili zastopniki velesil včeraj z istim nalogom kakor v Atenah in v Belgradu. Ministerski pred-sednik Giešov je odgovoril, da mora, predno sprejme ali odkloni posredova-nje velesil, naznaniti ponudbo istih mi-nisterskemu svetu in da se mora prej zediniti z ostalimi zavezniki. Ravno isto je odgovorila tudi črnogorska vlada za-stopnikom velesil.

Čilede izida posredovanja velesil javlja belgrajska »Samouprava«, da bo do balkanski zavezniki z istim veseljem vsprejeli posredovanje velesil, kot so to storili pred tremi meseci; toda v no-va pogajanja se bodo spustili še-le ta-krat, ko dobe zagotovilo, da bi Turčija vsprejela vse pogoje, ki jih bo stavila balkanska zveza, ker bi se moglo inače zopet zgoditi kot pri prvih pogajanjih v Londonu, ki so bila brez uspeha. Ta zahteva se zdi tako upravičena, da je ne bodo odklonile velesile. Zdruga stra-ni pa je sedanje stanje Turčije tako, da si prav resno želi miru in da bo za vsak slučaj vsprejela ta pogoj za zopetna po-gajanja.

Politični pregled.

Demobilizacija.

Cel minoli teden in tudi minole dni tega tedna se je mnogo razpravljalo po listih o demobilizaciji Avstrije in Rusije. Baje sta se Avstrija in Rusija glede bal-kanskih zadev v veliko sporazumeli, da se je na obeh straneh sklenilo zmanjšati število vojaštva ob gališki meji. Avstrijsko vojaštvo, ki se nahaja ob južnih

mejah pa ostane še nadalje tam, kjer je, ker je Avstrija naznanila Rusiji, da ta mobilizacija ni naperjena proti Srbiji, marveč da se je vršila zato, ker se je bilo bati vstaje avstr. Jugoslovancev. Sedaj se mnogo piše o času, kdaj se bo pričela demobilizacija. Zadnje vesti pravi-jo, da se bo izdala tozadevna odredba tako na Ruskem kakor v Avstriji dne 14. t. m. Za sedaj bo Avstrija znižala svoje vojaštvo ob gališki meji le za 30.000 mož, kar na vsak način ni mno-go. To kaže, da se Avstrija ni z Rusijo še popolnoma sporazumela in da se ne-če preveč oslabiti za slučaj, da se po-litični odnošaji z Rusijo zopet poostre.

»Fijaško« ogrskih socialistov.

Skoro mesec dni sem so se pri-pravljali ogrski socialisti na splošni štrajk, ki so ga nameravali prirediti na dan, ko se bo pričela v poslanski zbor-nici razprava o načrtu volilne reforme, ki je tako prirejena, da ne odgovarja v ničem potrebam ogrskih prebivalcev, posebno pa delavstva. — De-lavstvo zahteva namreč splošno volilno pravico. Grožnje s splošnim štrajkom na Ogrskem so provzročile, da so se izdale v Budimpešti in tudi v drugih mestih najširše varnostne odredbe. — Vse je bilo pripravljeno in v torek, ko je prišla na dnevni red posl. zbornice volilna reforma, se je splošno pričako-valo, da prične štrajk. Toda štrajk je izostal. Budimpešta je bila polna voja-kov in orožnikov. Ceste in trgi so bili zasedeni, patrolje so švigale po mestu — a nikjer najmanjši znak štrajka. So-cialisti so, kakor pravijo, opustili za sedaj štrajk. Za vzrok, zakaj se štrajk ni pričel, se natančno ne ve. Neka vest

Iz Aleksandrije.

Zdaj imamo tu deževno vreme. Ali poznate egiptovski dež? Nebo je jasno ko ribje oko, nikjer niti meglice. A predno mine četrta ure, se stemni in se vsule ploha in lije ko iz škafa. Čez kratek čas preneha dež in sonce se smeje kot po-prej. Toda ne dolgo. Kajti kmalu se spet stemni in spet pada, da je kaj. Včasih tudi nekam krmižljevo zabliška in hri-pavo zagrmí, kakor da bi nas hotelo opomniti na domovino. Pa tudi se zgo-di, da namesto dežja padajo ledena dro-bna zrnca, nekaka sodača. To menda zato, ker v tem času je tudi v Egiptu bolj »frišno«. Ljudstvo se oblači v zim-ska oblačila. Novodošlemu tujcu bi se pač čudno zdelo videti kakakega debeluha-stega gospoda v gorkem kožulu tesno zapetega — s slammikom na glavi. Nič novega to v Egiptu. Je pač taka nava-da. Ali Arabci je pa le špaso opazova-ti, kako se zavarujejo proti mrazu in moči. V tiste njih srajce ali krila, oni jim pravijo »kaftan« ali »galabeja« se na tak le način zavijejo. Roke vzamejo iz rokavov in tista krila si potegnejo tako čez glavo, da jim pride ovratnik

ravno nad čelo. Tako so roke, glava in život zavarovani. Za noge jim pa ni do-sti marí. Kar bosi cepetajo po ulicah in cestah in kažejo tiste piske od nog nage gori čez kolena. Pri Arabcu je namreč vse narobe. Mi Evropejci si najbolj zavarujemo noge, glavo pa bolj ko možno lahko obkladamo. Arabec pa bolj za glavo skrbi, če je pa kljub temu vendar rad izgubi, je pa druga stvar. Zlasti začasa sedanje vojne jo je marsi-kateri Arabec izgubil, dasi jo nosi okoli še vedno skrbno povito. Če bi to ljud-stvo v sedanjih resnih časih ne imelo tako žive vere v Boga, ne vem, kaj bi počelo. Ali mislim ne obupa tako kma-lu. Z izrekom »Rabena kerim« (tu nam-reč rečejo Rabena ne Alah), kar pomeni »Bog previdi«, se ti ljudje upajo pre-stajati tudi najhujše. Zato ne kažejo niti zdaj posebnega sovraštva do nas. Pač ko so po zopetnem pričetku sovražno-sti oni dan Turki poslali v svet par iz-mišljenih brzozavk, da so Bolgare na-klestili, je bilo nekaj izgredev proti Ev-ropejcem. Za turškimi zastavami ob sviranju več godb so korakali po Alek-sandriji, po večini nedorastla mularija, in kričali: »Proč s tuji!«, »Smrt tuj-

cem!« In kaj so jim storili? Kvečjemu so temu ali onemu klobuk z glave sneli in ga v zrak vrgli. Hujšega ni bilo. Mo-slim namreč ne more videti klobuka, kakor vrag ne križa. Če imaš fez, ali kakor mu oni tu pravijo »tarbuša« na glavi, si varen pred njimi in brez skrbi greš, kamor češ. Ako pa tarbuša nimaš potlej se ti zna včasih kaj pripetiti, ako se med nje mešaš. Oni namreč te ne merijo po narednosti, ampak po veri. In ravno na tem, kako si pokrivaš glavo, te poznajo, si li moslim, ali nisi. Vse možne oblike pokrival, od feza do ena-ke kapice, kot jo pri nas dojenčki nosijo, si stavijo na glavo, le klobuka, slam-nika ali kape, sploh pokrivala s kakorš-njimi si bodi kraji, ne morejo trpeti. Zato je kaj špaso videti ognjegasce, ki vendar pri požarih rabijo enaka po-krivala kot v Evropi, kadar grejo v službo. Na glavi fez, ognjegaško čelado (?) pa v žepni ruti zavito v roki!

Kako pa kaj izgleda tu v času te vojske? Če ni človek gluh in slep, mo-ra vedeti, da je vojna, tudi če ne zna ne brati ne pisati. Saj jutraj, ko še vse v posteljah počiva, letajo arabski pobič-raznašalci časopisov po mestu in se ta-

ko derejo, da jih moraš nehotе ozmer-jati. Kričijo vse vprek: »parantina«, »eb telegrafi«, »suplemento«, kar pome-ni po naše: posebna izdaja časopisa, katera obstaja iz par brzozavk. In ta dirindaj se ponavlja uro za uro ves bo-žji dan tja do popolnoči. In ljudje ku-pujejo te lističe s par vrsticami po eni mali pijastri, kar znaša nekako šest krajarjev našega denarja. Niso redki, ki za same te posebne izdaje potrosijo na dan po več kronic. Časnikarji imajo zdaj svojo žetev.

Tudi z ozirom na trgovino se do-bro pozna, da ne živimo v normalnih časih.

V Egiptu so tudi zelo mnogo nabra-li za »egiptovski rudeči križ« in »egipt. rudeči polumesec«. Prvi krščanska, drugi moslimska ustanova. Zlasti mo-slimi domačini so veliko žrtvovali. Gila-som zatrdil so vsi prispevali po svoji moči od kediva (vladarja) do zadnjega felaha (kmeta). Nabrane svote znašajo nekaj milijonov, a kljub temu je izdala turška vlada posebno okrožnico na e-giptovske velikaše in bogataše, naj za božjo voljo še kaj prispevajo, ker le moslinstvo v nevarnosti. (Konec prih.)

pravi, da zaradi tega, ker niso hoteli vsi poslanci opozicije korakati pred štrajkujočimi, kakor so se bili prej domnili. S tem so doživeli socialisti velik »fijaško«. — V zbornici pa se je prav mirno vršila razprava o volilni reformi, ker so opozicijske stranke zapustile posvetovalnico, ko je prišla na vrsto zakonska predloga glede volilne reforme.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slov. Sirotiščec«:

P. n. gg.: Andrej Fajt, pek 1 K; dr. Janko Bratina, profesor 2 K; Ivan Hamar, kurat 1 K; Marija Fischer 1 K; L. D. 2 K; Katarina Munko 1 K; Klemente Delneri, slikar 3 K 60 vin; v nabiralnikih v gostilni g. Jožefa Fon 40 vin; v gostilni g. Josipa Gorjanc 70 vin; M. M. 1 K; V. Bukovici: Lucija Blažič 2 K, Janez Bonuti 2 K; Jožef Uršič 2 K. Kmečka hranilnica in posojilnica v Kozani - Vipolžali na račun ustanovnine 40 K.

Za sklad »Slov. sirotiščec«.

P. n. gg. V Bukovici: Ant. Gregorič 1 K, Andrej Mozetič (Bilje) 1 K, Andr. Merljak 1 K, Fr. Mavrič 1 K, Gospodarsko društvo v Bukovici 5 K, Dora Abramič 70 v, Kat. Abramič 1 K, Marija Silič 20 v, Ed. Kebar 50 v, Raf. Mikluš 1 K, Fr. Abramič 40 v, Marta Lipovšek 20 v, Jos. Stepančič 20 v, Leander Peroci 20 v, Jos. Nemec 40 v, Jos. Krpan 12 v, Fr. Krpan 60 v, Peter Krpan 40 v, Mih. Stepančič 40 v, Frančiška Keber 2 K, Amalija Mozetič 40 v, V. Renčah: Felicita Vižintin, poštarica, 3 K, Kat. Gerbec 40 v, Kat. Lašič 50 v, Rudolf Vižintin 2 K, Angel Hebat, gost, 2 K, Jos. Krpan 1 K, Fortunat Pregelj 1 K, Karel Vičič 1 K, Jak. Arčon 40 v, Štef. Arčon 20 v, Fr. Žigon 20 v, Fr. Gregorič 50 v, Andr. Arčon 20 v, Jos. Šinigoj 20 v, Karl Mozetič 2 K, Al. Erjavec 10 v, Iv. Spacapan 10 v, Jos. Stepančič 1 K, Fr. Mozetič 1 K, Roman Arčon 20 v, Iv. Trojer 40 v, Oskar Arčon 20 v, Andr. Lukežič 1 K, Al. Arčon 20 v, Iv. Černic 40 v, L. L. 20 v, Fr. Mozetič 40 v, Jos. Lukežič 30 v, Iv. Pere 30 v, Jak. Mozetič 20 v, Avg. Arčon 20 v, Henrik Mozetič 20 v, Jos. Nardin 20 v, Rajm. Žnidaršič 1 K, Gabr. Fajt 30 v, Andr. Škabar 40 v, Al. Lukežič 1 K, Fr. Vičič 20 v, Fr. Prezel 40 v, Andr. Vodopivec 60 v, Andr. Zajec 60 v, Iv. Gatnik 30 v, Blaž Mozetič 20 v, Iv. Krpan 20 v, Angel Trojer 1 K, Jos. Lukežič 60 v, Jak. Arčon 30 v, Ant. Turkel 1 K, Fr. Krpan 20 v, Rudolf Arčon 40 v, Ana Fratik 40 v, Iv. Stibilj 1 K, Alb. Vižintin 1 K, Terezina Ivančič 20 v, Ana Pahor 40 v, Ed. Arčon 30 v, Terezija Pahor 40 v, Mar. Čotar 20 v, Ivan Krpan 20 v, Lud. Komel 20 v, Penko 20 v, Ivanka Pahor 20 v, Ign. Pahor 20 v, Jos. Žigon 20 v, Angel Žigon 20 v, Ant. Pregel 20 v, Andr. Žigon 20 v, Ter. Gregorič 20 v, Jos. Rusjan 10 v, Mar. Krpan 20 v, Al. Korafelec 50 v, Jos. Mozetič 10 v, Gab. Uršič 10 v, Ant. Malik 1 K, Iv. Batistič 30 v, Brumat 20 v, preč. g. Val. Pipan 5 K, Karolina Arčon 1 K.

Bog povrni stotero! Vse v boljšo bodočnost slov. naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za »Dijaško mizo«:

Od novega leta sem so došli sledeči darovi: Eksceleuca prevz. nadškof Fr. Borgia Sedej 20 K, odvetnik dr. Fr. Pavletič 18 K, preč. vodja D. Doktorič 20 K, preč. župnik Fr. Marinič, Kojsko, 12 K, preč. prof. Al. Fogar 10 K, preč. K. Čigon, vikar na Vojsčici, 10 K, preč. J. Golja, župnik v p., Solkan, 10 K, preč. E. Trstenjak, c. in k. vojaški kurat, 7 K, g. Iv. Mercina, c. k. vad. uč., 7 K, msgr. I. Wolf 5 K, msgr. J. Pavletič, 5 K, preč.

Vinko Tomanin, vikar v p., 5 K, g. Fr. Sivec, c. k. vad. uč., 5 K, preč. dr. P. Šorli, 4 K, preč. I. Podobnik, vikar v Gradnem, 4 K, preč. Fr. Švara, vikar v Šempolaju, 3 K, prof. dr. J. Pavlin, c. k. okr. šol. nadzornik, 3 K, preč. župnik Jak. Rejec, Solkan, 2,80 K, g. Iv. Firtvec, c. k. rač. svetnik 2 K. Odber se vsem blagim dobrotnikom pristržno zahvaljuje in želi, da bi našli mnogo mnogo posnemovalcev.

Domače in razne vesti.

Goriški in koroški romarji na Sv. Gori. Kakor lansko leto, tako se bo vršilo tudi letos tretjo nedeljo po Veliki noči romanje goriških in koroških Slovencev na Sv. Goro. Priprave za to romanje se že delajo.

Zmaga S. L. S. na Kranjskem. V torek se je vršila depolnina deželnozborna volitev v mestni kuriji Radovljica-Kamnik-Tržič, pri kateri je zmagal kandidat S. L. S. dr. Vinko Gregorič s 362 glasev proti 200 glasom, katere je dobil liberalni kandidat Marinček. Dosedaj je bil ta mandat v rokah liberalcev. Ta zmaga S. L. S. hudo grize kranjske liberalce in njih glasilo »Slovenski Narod«, tolaži svoje čitatelje s tem, da bode o teh volitvah še govora pri državnem sodišču. Seveda je to le prazna nada.

Duhovska vest. Alojzij Sambuc, višji duhovnik (arciprete) v Ogleju, apostolski protonotar in župnik, je umrl od mrtvouda zadet, dne 3. marca. Rojen je bil 17. okt. 1846 v Italiji, v duhovnika posvečen 1. avgusta 1869. N. p. v m.!

Vojaški pionirji na Rojcah so napravili lepo cesto iz vojašnice ob robu Role do Sočinega brega. Nasadili so tudi drevored.

Albanske komedije v Trstu. Pravi in nepravi Albanci so imeli od sobote do torka v Trstu svoj »kongres«, na katerem so se razpravljale najnemogočnejše in najneverjetnejše reči glede »nove« Albanije. Govorilo je vse polno govornikov in vsak je imel svoje posebno mnenje. Vsakemu so ploskali, vsako mnenje je bilo dobro in konec je bil ta, da se ni storilo prav nič, kar bi se moglo označiti kot uspeh. Na splošno so povdarjali samostojnost te nove države. Eni so hoteli raztegniti Albanijo tako, da bi mejila le ob Bolgariji — Srbov in Grkov nečejo imeti za sosede. Drugi so zopet že na tem komedijaškem sestanku spoznali, da je dobro prijateljstvo z Rumuni edino pravo sredstvo za obstoj »mogočne« albanske države. Celo pozdravi našega ministerskega predsednika in zunanjega ministra so šli le brhko preko albanske srca. Človek dobi po vsem tem vtis, kot bi se bila vršila v Trstu velikanska albanska komedija, ki sploh ne sodi med resne dogodke v politiki. Na vplivu pa zgubi albanski kongres že s tem, da si želijo vsi severni Albanci, naj se jih prikloni Srbiji, ker sami spoznavajo, da bi jim avtonomna Albanija ne mogla prav nič koristiti, pač pa le škodovati.

Spomlad se bliža in skrbni sadjejeje, kakor jih imamo hvala Bogu tudi v naši deželi že precej, pogleda sedaj svoj sadovnjak in preišče vedno drevje, ali ni kaj poškodovano ali polomljeno od snega ali vetra. Razum tega je treba pogledati tudi, ali raste po drevju mah, lišaj itd., ker vse to je drevju škodljivo. Na spomlad je treba drevje dobro prečistiti in osnažiti, da bo lepše rodilo. Umazano telo zapade boleznim, ravno tako hira z lišajem in mahom zaraščeno drevje.

Tržaško porotno sodišče. Pri pondeljki razpravi tržaškega porotnega sodišča je sedel na zatoženi klopi Anton Žerjal iz Pliskovice, ki je bil obtožen hudodelstva uboja. Žerjal je namreč 27. oktobra m. l. ponoči z nožem ranil Jo-

sipa Bandelj, ki je vsled rane umrl. — Žerjal je bil oproščen hudodelstva uboja, a obsojen je bil zaradi prestopka pisanosti na 2 meseca zapora.

Iz Pulja. Vojak nam piše: Pošljite mi »Primorski List«.

Izmed vseh listov mi je »Pr. List« najpriljubljenejši, najbolj domač!

Sam sem uže marsikaj vanj dopisoval, ko sem bil doma v Brdih. Ali sedaj upam, da bom v prvem prestem času, ako Vam je drago, poslal par črtic iz vojaškega življenja. (Opomba ur. Prosimo!)

Prosimo, da bi mi poslali »Prim. L.«, kaj, ko to dobite in tudi za naprej točno! Delo ga že nisem čital ter zato komaj čakam, da ga enkrat dobim v roke! Tisoč srčnih pozdravov in krepak! Naprej — pošiljam vsem.

Tudi črnilo se podraži. Nemški tovarnarji črnila so sklenili zvišati ceno malim stekleničicam, ki so se prodajale doslej po 10 pfenigov, za 50 odstotkov.

Požar v tovarni patron. V Steinfeldu pri Dun. Novem mestu je izbruhnil v tamošnji tovarni patron požar, ki so ga z največjim naporom lokalizirali. V nevarnosti so bila v bližini se nahajajoča skladišča smodnika.

Mestne novice.

Visoki gostje. Pretekli teden je bila tudi hi pok. prestolonaslednika Rudolfa nadvojvodinja Elizabeta se soprogram knezom Windischgrätzom v Gorici.

Imenovanje pri »Montu«. Dosedanji likvidator na »Montu« g. Ivan Simčič je imenovan za glavnega blagajnika na istem zavodu. Čestitamo!

K imenovanju g. Ivana Simčiča za glavnega blagajnika na »Montu« kliče veteran: Na mnoga leta! in daruje 2 K za »Slov. sirotiščec«.

Predavanje »Primorske Dijaške zveze« se bo vršilo prihodnjo soboto ob 8. uri zvečer v dvorani pri »Zlatem Jelenu«. Predaval bo g. Fran Terselglav iz Ljubljane o vprašanju: »An krščanstvo še odgovarja kulturnim potrebam modernega človeštva«. Vstop k predavanju je prost.

Sobotno predavanje pri »Jelenu«. Kakor je bilo oznanjeno, je imel v soboto pri »Jelenu« profesor dr. Capuder iz Kranja predavanje o kmetiskem puntu na Goriškem l. 1613. Predavanje je bilo dobro obiskano in g. predavatelj je poljudno in jasno pojasnil vzroke, ki so prisilili tolimnske kmete, da so zgrabili za orožje, da se ubranijo neznošnim krivicam, ki so se jim godile, orisal je razvoj in značaj celega upora in njegov tragični konec, ko so 11 kmetjskih mož obglavili in razčvetirali na goriškem Travniku in javno nabili odsekane glave pri vseh vhodih v Gorico, v strah in trepet drugim.

Smrtna kosa. 1. t. m. ponoči je umrl bivši lastnik krčme »Alla bona bote« g. Anton Lenardič. N. p. v m.!

Iz Rozentala v Gorici nam pišejo: Naša mladina je vedno bolj zanemarjena. Nekdaj so Rozentalci radi zahajali v cerkev in so z veseljem poslušali besedo Božjo v stolnici. Sedanja mladina pa je izgubila vse veselje za cerkev in nima več druge misli ko plese in veselice. Stariši! Skrbite za svoje otroke in pošiljajte jih v cerkev, da vam ne bodo rastle v nečednosti in hudobiji, ampak v milosti Božji. Mladina, ki ne pozna strahu Božjega, ni prida. Taki mladeniči in dekleta niso nikjer za rabo. Za Rozental in Starogoro bi bila prav zelo potrebna kaka krščanska organizacija.

Izginil je — ne ve se kam — g. Rozina, tajuik goriškega okr. šol. sveta, prijatelj in zaščitnik narodno-naprednih učiteljev. Zakaj je izginil, se ne ve. Znano je le, da se preiskujejo zdaj račun prejšnjega liberalnega okr. šol. sveta.

m Oskrunjevanje nedelje. Tudi minulo nedeljo so vozarili s hlodi obložene vozove z goriške c. kr. državne postaje v Podgoro. Kaj porečejo Albanci?

mPasji kontumac. Ker se je pojavila na raznih krajih naše dežele pasja steklina in je bilo že več oseb ogriženih od steklih psov, tako da so se morale odpotovati v Pasteurjev zavod na Dunaju, je izdal tuk. municipij vsled ukaza, doslega mu od trž. namestništva oglas, s katerim naznanja, da je tudi v našem mestu uveden kontumac. Vsled tega morajo biti vsi psi privezani. Oni psi pa, ki se vodijo na sprehod, imeti morajo nagobčnik in se morajo voditi na vrvi. Strogo je prepovedano jemati s seboj pse v javne lokale, na tramvaj itd. itd. Lovski psi zamorejo biti prosti le ko se nahajajo na lovu. Ravno tako ovčarski psi le tam, kjer stražijo ovce. Kdor bi se pregrešil proti tem odredbam bode strogo kaznovan. Psi pa, ki ne bi bili privezani ali pa bi se jih ne vodilo, preskrbljenih z nagobčniki po vrvi, bodo izročeni konjedercu, da jih postreli. Vsakdo je pa dolžan pokončati svojega ali pa v varstvo mu izročene psa, o katerem je izvedel, da je prišel v dotiko s steklimi psi ali pa tudi, ako se pri njem pojavljajo sledovi stekline.

m Razdvijana šolska mladina v Gorici. Bilo je pred par dnevi. Iz cerkve sv. Ignacija so nesli sv. popotnico v Raštel. Dijak, ki je šel s knjigami v šolo, se ni hotel odkriti. Pristopila je k njemu oseba, k imu je klobuk snela z glave. Toda dijak se ga je ježno spet djal na glavo. Ubogi taki dijaki!

m Odprti lekarni. Od 9. do 16. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni: Cristofolotti - Kürner.

Iz korminskega okraja.

Kr Iz Kožbane. (Gorel je boš k.) Od vseh strani poročajo, da gozdi in nasadi goré: tu so zažgali iz nepredvidnosti, tam po nesreči, drugje morda iz hudobije... Tudi v kožbanski občini se je zgodila taka nesreča. V torek — 25. febr. — okoli poldne je nastal ogenj v »Vrhovljski komunji« blizu Kožbane. Gorelo je, kakor za stavo; v par urah je bilo v ognju kakih 30 njiv (čampov) mladega boška. Posrečilo se je proti večeru, ogenj omejiti, za kar gre posebna zasluga orožniški patrulji iz Dolent z g. stražmojstrom na čelu. Kako je ogenj nastal, še ni znano; skoro gotovo po kaki nepredvidnosti. Škode je še precej, ker je zgorelo vse mladje. — Naj ljudje vendar bolj pazijo, če sredi suhega listja in trave kurijo ogenj ali kadé! Ta opomin je na mestu zlasti zdaj spomladi, ko bodo trebili senožeti in sežigali stelo...

Kr Še ena iz Kožbane! — V nedeljo, 2. marca, so se zbrali »družinski poglavarji« kožbanske fars in so pod predsedstvom g. župana iz Skrljevega izvolili odsek sedmorice, ki naj uredi in ugotovi plačo organistu v Kožbani. — Zdaj se pričakuje, da bo ta odsek sedmih mož še predkonec leta dovršil svoje delo... potem se upa, da bodo možje brez razpisa oddali službo domačemu organistu... potem se misli v kratkem zbrati dovolj močan pevski zbor... potem se najbrže začnejo pevci učiti »da capo al fine«... in potem bo svet strmé poslušal, kaj se dá narediti s plačo — za organista in pevce! — v znesku 200 K!

Kr Fojana. »Kat. slov. izobr. društvo v Fojani« napravi dne 24. marca t. l. društveno veselico. Dobiček se porabi za novo bradljo. Obenem se vsa slavna bližnja društva uljudno prosijo, da bi istega dne ne napravila veselice, kajti nujno potrebujemo podpore. Prosimo torej za obilen obisk. Srčno se zahvaljujemo tudi vsem onim blagim in čistim gosp., ki so kaj darovali za našo bradljo. Vspored veselice bode jako zanimiv. Društvo, odbor.

GOSPODOV DAN.

OZNANILO.

10. mar. Štirideset mučencev (320), Atala, op. (636);
 11. mar. Evlog, duh., muč. (859), Solron, patr. (638), Heraklij, muč.;
 12. mar. Gregor, pap., cerk. uč. (604), Teofan, op. (818);
 13. mar. Evfrazija, dev. (410), Anzovin, šk. (840), Rozina, vd.;
 14. mar. Sedem žalosti M. B., Matilda, ces. (968), Evtihij, muč. (741);
 15. mar. Longin, muč., Klemen Dvořak (Hoffbauer), duh, sp. (1820), Caharija, pap. (752);
 16. mar. Cvetna nedelja; Blagoslov oljke; Hilarij in Tacijan, muč. (285); evangelij: Jezusov prihod v Jeruzalem.

Post vse dni, razun nedelje; meso se sme pa uživati enkrat na dan opoldne vse dni, v nedeljo tudi večkrat, v petek pa ne.

Najsvetejše bo izpostavljeno v javno češčenje v četrtek (13. mar.) v Ajdovščini, v petek (14. mar.) v Novakih, na Cvetno nedeljo v Štanjelu.

Blagoslov oljke
(cvetno nedeljo).

Ko pride duhovnik pred altar, se poje:

Hosana sinu Davidovemu! češčen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem. Kralj Izraela, hosana na višavah! Gospod z vami!

In s tvojim duhom!

Bog, katerega smo dolžni radi imeti in ljubiti, pomnoži v nas darove svoje neizreklije milosti: in, kakor si storil, da se vsmrti Tvojega Sina nadejamo tega, kar verujemo, daj da po vstajenju njegovem pridemo, kamor smo namenjeni, kateri s Tabo živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. — Amen.

Nato se bere list iz II. knjige Mozesove (Glej Zgodbe sv. Pisma Družbe sv. Mohora, Stari zakon str. 208 in 209), ki pripoveduje, kako so se Izraelci vta- borili pri palmah.

Po kratki molitvi se poje evangeli, ki popisuje današnjo dogodbo (Zgodbe sv. Pisma. Novi zakon str. 438), kako je šel Jezus v Jeruzalem in so mu palme in oljčne veje stlali na pot.

Nato se začne pravo blagoslovljanje oljk.

Duhovnik moli (poje) na listni strani altarja:

Gospod z vami! — In s tvojim duhom! —

Molimo! Pomnoži, Bog, vero v Tebe zaupajočih in usliši milostno ponižne naše prošnje: naj pride nad nas mnogotero Tvoje usmiljenje: blagoslovljenje (†) naj bodo te mladike palmove, ali oljčne, in kakor si v predpodobi sv. cerkve blagoslovil Noeta gredočega iz ladije in Mozes, tako naj bi tudi mi, noseči palme in oljke, z dobrimi dejanji naproti šli Kristusu, in mogli po njem doseči večno zveličanje, kateri s tabo živi in kraljuje v edinosti sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. — Amen.

Gospod z vami! — In s tvojim duhom!

Gori srca! — Imamo jih pri Gospodu.

Zahvalujmo se Gospodu, našemu Bogu! — Spodobno in pravično je.

Duhovnik poje, kot »predglasje«:

Zares spodobno je in pravično, primerno in zveličalno, da Ti vselej in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, Oče vsemogočni, večni Bog, kateri se pove- ličuješ v zboru svojih svetnikov. Ker Tebi služijo Tvoje stvari, ker Tebe sa- mega za svojega stvarnika in Boga spoznavajo in vsako Tvoje delo Te

hvali, in svetniki Tvoji Te častijo, Veli- ko Eđinorojenega Tvojega ime vpiče kraljev in mogočnjakov tega sveta na ves glas spoznavajo. Kateremu strežejo angelji in nadangelji, prestoli in gospo- stva in z vso močjo nebeške vojske združeni slave Tvoje pesem skupaj pre- pevajo neprenehoma rekoč: (Sledeče poje zbor).

Svet, svet, svet si Gospod vojskni- trum. Polna sta nebo in zemlja slave Tvoje: hosana na višavah! Češčen bo- di, ki prihaja v imenu Gospodovem: hosana na višavah!

Duhovnik: Gospod z vami! — In s tvojim duhom!

Molimo! Prosimo, Gospod sveti. Oče vsemogočni večni Bog, da to stvar oljke, katero si dal rasti iz tvarine lesu, in katero je golob, vrnivši se k ladji (Noetovi), v ustih prinesel, blagovoljno blagosloviš (†) in posvetiš (†), da ke- dorkoli od nje kaj prejme, zadobi po- moč za dušo in telo, ter da postane po- moček k našemu zveličanju in Tvoje milosti skrivnost. Po Gospodu našem i. t. d. — Amen.

Molimo! Bog, kateri raztresene re- či zbiraš in zbrane ohranjuješ, kateri si blagoslovil ljudstvo, ki je šlo Jezusu z vejami naproti, blagoslovi (†) tudi te oljčne in palmove veje, ki jih Tvoji sla- žabniki Tvojemu imenu na čast zvesto prejmejo: da, kamorkoli jih ponesejo, stanovalci tistega kraja Tvoj blagoslov dosežejo, in da, potem, ko bo pregnano vse, kar bi jim utegnili nasprotovati, bode desnica Tvoja branila vse, kate- re je odrešil Jezus Kristus, Tvoj Sin, naš Gospod, ki s Tabo živi in kraljuje itd. — Amen.

Molimo! Bog, kateri si hotel po ču- doviti uredbi celo tudi po brezčutnih rečeh pokazati, koliko Ti je mar za na- še zveličanje, daj, prosimo Te, da spo- znajo pobožna srca Tvojih vernih v svoje zveličanje, kar kaže skrivnostno dogodek, da je danes množica z nebe- ško svetlobo razsvetljena šla Zveliča- rju naproti in mu oljčne in palmove veje pod noge trosila. Palmove veje tedaj so predpoda zmag, ki jih imamo pri- čakovati nad knezom smrti; mladike od oljk pa vpijejo nekako, da je prišlo k nam duhovno mazilo. Spoznala je nam- reč tista srečna množica že takrat, da (kar je ona delala) bilo je predpoda da se bode naš Odrešenik, usmilivši se človeških rev, s knezom smrti za živ- ljenje vsega sveta boril in da ga s smr- tjo svojo premaga. In zaradi tega mu so poklanjali stvari, ki naj bi kazale zma- ge njegove slave in obilnost usmiljenja. Ker tudi mi polnoverno trdimo, da se je vse, kar smo rekli, zgodilo, in da ome- njeni pomen ima, prosimo Te ponižno, sveti Gosp., Oče vsemogočni, večni Bog, po tem istem Gospodu našem, Jezusu Kristusu, da v njem in z njim, čegar udje si hotel, da smo, smrti oblast zmagamo in postanemo deležni veličastnega vsta- jenja njegovega. Kateri s teboj živi in kraljuje i. t. d.

Molimo! Bog, ki si ukazal, da naj golob z oljčno vejo mir oznanj, podeli nam, prosimo Te, da bodo te oljke in družih dreves veje z nebeškim blago- slovom posvečene in vsemu Tvojem ljudstvu v zveličanje. Po Kristusu Gosp. našemu.

Molimo! Blagoslovi (†) prosimo Te, Gospod, te palmove, ali oljčne veje, in daj, da, kar danes Tvoje ljudstvo na Tvojo čast telesno opravlja, isto v du- hu, kolikor je moč, pobožno opravi s tem, da sovražnika premaga in dejanje usmiljenja čez vse ljubi. Po Gospodu našem i. t. d.

Sedaj pokropi duhovnik trikrat ve- je z blagoslovljeno vodo in jih trikrat pekači, potem reče (ali poje):

Gospod z vami! — In s tvojim duhom.

Molimo! Bog, ki si Svojega Sina, Jezusa Kr., Gospoda našega v naše zveličanje poslal na svet, da bi se po-

nižal do nas in nas nazaj k Tebi pokli- cal, in kateremu je — prišedšemu v Je- ruzalem pisma izpolnit — množica ver- nih ljudi najzvestejše vdana mu obla- čila svoja in palmove veje po poti tro- sila: podeli, prosimo Te, da mu pripra- vimo pot vere, s katere bo streljen kamen spotikljeja in odvaljena skala pohujšanja, da bodo zelenela pri Tebi naša dobra dejanja na vejah svetosti, da bomo vredni hoditi za njim, ki s ta- bo živi in kraljuje i. t. d.

Nato se razdelijo veje pri altarju, med tem se poje:

Dečki hebrejski noseči oljke so šli naproti Gospodu in vpili rekoč: Hosana na višavah!

Dečki hebrejski so razgrinjali po poti oblačila in vpili rekoč: Hosana Sinu Davidovemu; češčen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!

Mašnik moli še naslednjo molitev.

Gospod z vami! — In s tvojim duhom.

Molimo! Vsemogočni večni Bog, kateri si storil, da je naš Gospod Jezus Kr. na olščinem žrebetu sedel ter mno- žice ljudi učil oblačila, ali pa drevesne veje njemu na čast trositi po cesti: daj, prosimo Te, da bomo mogli njihovo ne- dolžnost posnemati in doseči zaslugo njihovo. Po tem istem Kristusu i. t. d.

Po tem sledi procesija, pri kateri se poje »antifone«, ki se nanašajo na isti dogodek. Pred cerkvenimi vratni se procesija ustavi, samo dva, ali 4 pevci gredov cerkev in zapro cerkve- na vrata ter pojejo v cerkvi:

Slava, hvala in čast, naj bo Ti Kris- tus Zveličar, ki ti je blaga mladost vpi- la Hosana sveto. (To ponovi duhovnik in oni, ki so zunaj cerkve ostali. Oni v cerkvi pojo še naslednje kitice, a oni, ki so zunaj, ponavljajo vedno to prvo ki- tico).

Kralj si Ti Izraelov, Davida prava mladika, ki v imenu Boga bliža se bla- ženi kralj.

Družba nebeška v višavah hvalne ti pesmi prepeva, ž njo umrljivi naš rod, in kar stvarjeno je.

Narod hebrejski hiti Ti naproti z vejami palme, Glej, pred Tabo tudi mi s prošnjami, s himnami smo. Oni so pred trpljenjem dajali Ti hvalna darila, Mi Ti vladarju damo pesmi slavilne za dar. Oni so bili Ti všeč, prijetna tud' naš pobožnost naj Ti bo, usmiljeni kralj! — dobro Ti ljubo je vse.

Ko so odpeli, potrk se z držajem križa na vrata, ki se koj odpro. Proce- sija stopi v cerkev in vsi skupno pojo: Ko je Gospod prišel v sveto mesto, vpili so dečki hebrejski, vstajenje k življenju oznanovaje, palmove veje držeč: Ho- sana v višavah.

Ko je ljudstvo slišalo, da se bliža Jezus Jeruzalemu, šli so mu naproti palmove veje držeč so vpili: Hosana v višavi!

S tem je blagoslov oljke končan in sledi sv. maša; med »pasijonom« drže vsi oljčne, blagoslovljene vejice v ro- kah.

Iz besedi in molitev pri blagoslova- oljke boste najbolje videli, za kaj je ta blagoslov in v kake namene naj vami blagoslovljena oljka služi.

Po Marušičevem: Sv. Veliki teden.

Iskrice.

Svitloba prevelika dobra ni, saj sveti ne — ampak slepi. —

Ko se veselíš, da si prišel do vrha, pa se pogostoma rado kaj skrha.

Zigro prokletstvo se brati, uboža pač mnog, a — kedo obogatit?

Rahlo samo če mu stopiš na prste, vendar kriči,

kurje oči ima gotovo, dasi taji.

Mnogo jedilo bi vžitno ne bilo, če bi pri ognju se ne zmečilo.

Novi vek.

Romantičen igrakaz v petih dejanjih.

Spisal * *

(Dalje.)

* Martin Doljak (ki stopi za Št. Gomišček-om na oder): Ko sem bil zad- njič v Gradcu, sem slišal, da zahtevajo nemški kmetje razne olajsave. Te olaj- save vam hočem prebrati (Vzame v ro- ke zapisnik): 1. Gospoda se mora držati pogodb in ne sme več s kmeti delati po svoji volji. 2. Ako plačuje kmet preveč, da ne more shajati, naj se mu olajša po razsodbi domačih poštenih mož. 3. Ro- bote in vožnje treba olajšati (Klici: To, to bi bilo dobro!) 4. Lov in ribarenje bo- di tudi prosto. 5. Vsi gozdovi in pašniki morajo biti spetobčinski in vsakdo sme za svojo potrebo drva sekati. 6. Vsaka občina naj ima pravico voliti si župni- ka. Drugi se nimajo vtikati v to rec. Župnik mora oznanjevati čisti evangeli. Ako tega noče, sme ga občina odstaviti. 7. Desetina naj se plačuje le duhovščim, drugi gospodi pa nič več. 8. Gospoda mora vrniti občinsko premoženje, ki si je je prilastila. Dragi kmetje! To so po- glavitne točke nemških kmetov in mi- slim, da se jim lahko v marsičem pri- družimo.

Janez Vuga (sedeč pri mizi): Iz tega ne bo nič, dokler ne potegne z nami duhovščina. Predlagam, naj se iz- voli poseben odbor, ki naj se poda k gos- podu vikarju ali g. župniku in naj mu razloži vse te reči. (Klici: Živio! Vsi pojdemo k gospodu vikarju! Mora od- nehati, mi plačujemo! Čisti evangeli naj oznanjuje!)

Martin Doljak: Predlagam tu- di, naj se kmalu skliče shod iz cele de- žele. Mnogo naših somišljenikov je v Vipavi, v Kanalu, v Tolminu in Rihen- bergu. Vse te treba povabiti, da se v vsem zjedini.

Štefan Gomišček: Saj so bili že za danes povabljeni, pa jih ni še. U- pam, da še pridejo.

Andrej Mihelič (predsednik odbora za zidanje cerkve na Skalnici): Prosim za besedo!

Štefan Gomišček: Gospod Mihelič ima besedo! (Klici: Tega no- čemo poslušati!) Prosim posluš!

Andrej Mihelič: Gospod žup- nik me je prosil, naj vas vprašam, kaj pravzaprav hočete in zakaj vtikate ver- ska vprašanja v gospodarska?

Martin Doljak: Sam naj pride, pa mu že povemo, kar mu tiče! (Klici: Tako je!)

Andrej Mihelič: Kaj želite od njega?

Štefan Gomišček: Ljudstvo zahteva, da naj se v cerkvi oznanjuje čis- ti evangeli.

Andrej Mihelič: Ali se vam se- daj ne oznanjuje čisti evangeli?

Martin Doljak: Cel svet go- vori, da ne! Po sv. evangeliu smo vsi, ki smo krščeni, enaki. Mi nočemo, da bi duhovščina imela nad nami oblast. Mi plačujemo, mi hočemo duhovnike sami voliti. Duhovniki morajo v cerkvi o- znanjevati čisti evangeli. Pri zadnji ve- čerji je Kristus obhajal tud' s kelikom. Zakaj so duhovniki to odpravili? Od- pustkov in sv. maše ni postavil Jezus Kr. Zato zahtevamo, da se vse to od- pravi, ker ni v sv. evangeliu. Mi zahte- vamo tudi, da se ustavi tisto tekanje po božjih poteh, zlasti tista neumna božja pot na Skalnici. Marija je bila le grešen človek, kakor mi in je ne smemo častiti. Mi nočemo tudi, da bi nam uka- zovali benečanski patriarhi in rimski papeži.

Andrej Mihelič: Imate se kaj? (Klici: Saj je to dovolj!)

Martin Doljak: Mi hočemo, da bodo duhovniki, kar mi. Zakaj bi se duhovniki ne smeli ženiti? Kje je to zapisano? (Nekateri se smejejo.)

Andrej Mihelič: Dragi moji! Ljudje se vznemirjajo z novimi nauki, ki prihajajo z Nemškega, toda rimski papež je vse te nauke zavrgel in obsodil. (Dalje prihi.)

Bogomila.

Za nemške učiteljice spisal Jakob Ecker. Za slovenske odgojiteljice priredila Erika Holzinger pl. Weidich.

PETO POGLAVJE.

Bogomila, ljubi samoto!

Kako priljubljena si ti,
Prijazna tiha mi samota!
Iz hrupa glasnega ljudij
Bežim sem k tebi jaz, sirota.
Kaj meni svet se za gorje,
Ki srce bratu napolnjuje?
Kaj njega brigajo solzé?
Hudobni svet jih zasmeljuje.

J. Pagliaruzzi-Krilan.

»O blažena samota, o edina blaženost!« — Veliki sv. Bernard, modri učitelj, ki je v preobilnem veselju radostno vzkliknil čudovite besede, svet te ne razume!

Samota! Strašna je že beseda za vsakega posvetnjaka. Grozovito čara ta beseda njegovemu duhu strašno podoba pred oči: preplašeno srce išče rešitve v hitrem begu. Proč v drvenje sveta, v dobrovoljno družbo, k veseli igri: tu išče duh zabave, ubogo srce zadovoljitve, ne da bi se nasitilo.

Samota! — »otroci svetlobe« razumejo onega sv. cerkvenega učitelja, velikega opata klervoskega. Tudi nje prav močno vleče v samoto; to je edino lepo najljubše mesto njihovega sreča, brez primere krasna zelenica v puščavi te zemске doline.

Iz goriške okolice.

g Shod poslanca Fona v Števerjanu. V nedeljo je imel, kakor je bilo že po časopisih napovedano, državni in deželni poslanec Fon shod volilcev v Števerjanu na Dvoru. Poročilo gospoda poslanca je vsebovalo tri glavne oddelke: Svetovna politika, državni zbor, deželne razmere. Z vidnim zanimanjem je sledilo okoli 200 volilcev izvajanjem, ki so bila skozinsko zanimiva in poučna.

Za predsednika shoda je bil izvoljen g. Franc Trpin. Po kratkem uvodu naprosi ta g. poslanca, da poroča volilcem o delovanju poslancev S. L. S. v državnem in deželnem zboru. Ponovno so volilci svojemu poslancu živahno pritrdjevali in odobravali taktiko naših delegatov.

Po končanem poročilu se oglasi k besedi nadučitelj g. Likar. Zahvali se poslancu za pončno poročilo ter predlaga sledečo zaupnico: »Volilci števerjanskega županstva, zbrani na

shodu na Dvoru dne 2. marca 1913 z velikim veseljem in vsestranskim odobravanjem jemljejo na znanje poročilo svojega ljubljene drž. in dež. poslanca gospoda Fona ter izrekajo njemu, kakor tudi hrvatsko-slovenskemu klubu državnih ter slovenskemu klubu deželnih poslancev neomejeno zaupanje ter globoko hvaležnost za vsestransko in neumorno delovanje.«

Viharno odobravanje je sledilo predlogu, na kar se je zaupnica soglasno sprejela.

G. poslanec se je pomudil pozneje se nekaj časa med svojimi volilci, ki so se obračali do njega, proseč raznih pojasnil in nasvetov.

Samostan za lazariste na Gradu pri Mirnu se bo začel kmalu graditi. Material že vozijo na Grad. Zgradba bo stala okoli 100.000 K. Poslopje se bo nahajalo za cerkvijo. Lice bo obrnjeno proti Renčam. Delo bo v enem letu končano.

Usajeni krompir zmrznil. Iz Št. Andreža, Vrtojbe in Sovodenj nam poročajo, da je mnogo nasajenega krompirja zmrnilo v zemlji vsled hudega mraza minul teden. Nekateri posestniki so vsled tega znatno prizadeti.

g Iz Št. Petra. Naše združništvo lepo napreduje, in seme, ki je bilo usejano pred 15 leti, rodi zaželjeni sad. V naši občini se je takorekoč pričelo na Goriškem z združno mislijo, nakar se je jelo širiti to velekoristno in za kmečko ljudstvo neobhodno potrebno združevanje po celem Goriškem. Povsod pa je začetek težak, tembolj, ker nismo bili še v vsem popolnoma podkovani. Zato prva leta ni šlo vse tako, kakor smo hoteli in mislili. Naša vodilna misel pri vsem našem delovanju je bila: pomoč kmečkemu ljudstvu. Da je bilo to res, dokazujejo žrtve, katere smo doprinesli v onih kritičnih časih, ko se nam ni vse uresničilo, kar smo nameravali, a so nam povrhu škodoželjneži in nevošljivci v nasprotnem taboru v Št. Petru in v Gorici metali pod noge polena, samo zato, da bi naša organizacija propadla, da bi bili potem naši člani oškodovani tako hudo, da bi jim pretiela največje gorje, ono gorje, pred katerim trepečejo sedaj člani znane liberalne zadruge v mestu.

A previdnost naših mož veljakov je preprečila vse to, izšli smo iz zadrege srečno in danes stojimo trdno kajti po mnogih hudih preskušnjah smo si pridobili splošno zaupanje domačega ljudstva kakor tudi veljakov voditeljev S. L. S. na Goriškem.

Kje pa stojijo danes oni škodoželjneži in kmetovi sovražniki, ki so hoteli po vsej sili, da mora propasti naša kmečka organizacija? Potuhneli so se in mnogi teh se danes nahajajo v veliko hujšem položaju kakor smo se nahajali mi v onih začetnih časih, ko smo takorekoč orali ledino združne misli na Goriškem, posebno pa v goriški okolici.

Našega zdravega združništva se danes oklepa velika večina kmečkega

ljudstva, ki spoznava koristi in dobroto, ki jih ima od tega.

Danes stoji naša »Hranilnica in posojilnica« skoraj med prvimi v deželi. Šteje 495 članov. Prometa je imela v minulem letu skoraj pol milijona, hranilnih vlog nad četrt milijona, vseh posojil je nad 300.000 K. Čistega dobička je imela nad 3000 K. Rezervni zaklad znaša nad 22.000 K.

Navedena števila govore dovolj jasno in glasno, kaj zmore vzajemnost in poštenje.

Druge občine naj posnemajo delo naše organizacije in videle bodo, da se da z vzajemnostjo in poštenostjo napraviti marsikaj za izboljšanje svojega gnetnega stanja. Le v združenju je moč! Oderuštvo se pride najprej v o-kom potom združništva in organizacije. X.

Iz kanalskega okraja.

kl Alojzij Križnič, sin bivšega kanalskega župana, ki je pobegnil, zapustivši mnogim prav neljube spomine in svoje tovarne v Podmencu v konkurzu, je bil te dni, kakor poročajo listi, aretiran v Belgradu.

Čuden pridigar! Pripovedovalo se nam je te dni, da je sedaj še župan v Plavah Andrej Konjedic preklical zbranim ljudstvu pred cerkvijo, da mu je goriško okrajno glavarstvo naročilo, da mora on izvesti volitev novega župana. Potem pa je začel nekako tako: »Dragi moji! Prepričajte me med nami! Blizu se Velikanoč in bo treba k spovedi. Spraviti se moramo vsi skupaj, da tako izvolimo župana« itd. itd. — Seveda, starešini se morajo spraviti skupaj in izvoliti Konjedica za župana. Tako razume najbrže Konjedic spravo. A starešini, ki so v večini proti njemu, bodo malo dali na njegovo pridigo pred cerkvijo. Sicer pa vsekako: Čuden pridigar!

kl Kanalsko orožništvo je aretiralo in odvedlo v goriške sodnijske zapore cigana Franca in Mihaela Hudoroviča, ker sta kradla in nekoga težko ranila.

Iz tolminskega okraja.

t Tolmin. Preteklo nedeljo se je ustanovilo v Tolminu novo društvo. Imenuje se »Sveta vojska«. Po pravici — saj se bode trudilo, vojevalo za sveto stvar, za trdnost našega ljudstva, proti grdemu pijančevanju, proti mogočnemu »Alkoholizmu«. — Veselo znamenje je, da zanimanje za društvo rase. — V odboru, sta poleg drugih, ki vidijo učinke pijančevanja, ljudsko bedo, dva zdravnik. Društvo hoče polagoma razširiti svoje delovanje po celem političnem okraju. V hribih se dela dan...! Najmlajšemu res človekoljubnemu društvu želimo obilo uspeha!

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Idrijske doline. Kdor pozna našo dolino, ve, koliko škode nam napra-

vlja Idrijska, kadar narase. Skrajni čas bi bil, da bi se že enkrat regulirala Idrijska in njeni pritoki. V glavnem bi bilo železi, da bi se odpravile »grablje«, ki jih rabijo drvarji za splavljenje lesa v Idrijo. Tudi za posestnike ob Soči bi bilo bolje, da se ne bi Idrijska s tako silo stekala v Sočo, ker ravno tam dela voda največ škode. Zato se obračamo na deželne in državne poslance s prošnjo, da bi se zavzeli za to stvar, ki je velike gospodarske važnosti za prebivalstvo ob Idriji.

Iz kobariškega okraja.

kbd Kmečka hranilnica in posojilnica v Borjani bo imela na cvetno nedeljo, t. j. 16. t. m. popoldne svoj redni letni občni zbor.

Iz komenskega okraja.

Smrtna kosa. V Lokvi na Krasu je v pond. umrl veleposestnik in bivši goriški deželni poslanec g. Anton Muhar v 75. letu svoje starosti.

Ministersko podpora v znesku 2000 K je dobila cerkev v Biljani za napravo novih orgelj. Stare, dosedanje orglje pa je treba nekoliko popraviti in jih dati kakšni drugi cerkvi, ki je orgelj potrebna. — Cerkev na Vrhovljah dobi podpore 800 K in sicer za to, da se dajo očistiti precej dragocene freske, ki se nahajajo na notranjih cerkvenih stenah. — Ob enem opozarjamo vse prizadete kroge, naj se v tozadevnih vprašanjih pridno obračajo na »Centralno komisijo za ohranitev spomenikov« na Dunaju.

Zgodnja Velikanoč. Letošnja Velikanoč, ki pade na dan 23. marca, je glede zgodnosti na drugem mestu. Po določbi cerkvenega zbora v Niceji pade Velikanoč, kakor znano, »na prvo nedeljo po polni luni po začetku pomladi.« Po tej določbi se obhaja najzgodnejša Velikanoč, ki sploh more nastopiti, dne 22. marca. Tako zgodnja Velikanoč je pa izmed danes živih ljudi le malokdo doživel; kajti zadnja Velikanoč, ki je padla na 22. marec, je bila l. 1818, dve prejšnji pa v letih 1761. in 1693. V današnjem in dveh prihodnjih stoletjih pa Velika noč na dan 22. marca sploh nikoli ne pade, marveč še-le leta 2285 in potem leta 2353 in 2437. Tudi letošnja velikonočna doba na dan 23. marca se jako redkokrat ponavlja; v minulem stoletju so imeli tako zgodnjo Velikonoč le dvakrat: leta 1845. in leta 1856. Po letu 1913. nastopi zopet v letih: 2008, 2160, 2228, 2380 in 2532. Seveda je pa lahko mogoče, da se med tem velikonočnim praznikom določi stalen dan v letu, kar se že dolgo namerava.

»Živela Turčija!«, je gotovo že marsikdo zavpil, ko je po žrebanju turških srečk zaznal, da je njegova števil-

Najnovejše spomladansko letno blago za ženske in moške obleke kakor tudi platno in bombažasto tkanino, namizni prti, brisalke, žepni robci itd. ima v veliki izberi manufakturna trgovina Teod. Hribar, v Gorici, Gosposka ulica števil. 6.

ka zadela glavni ali večji dobiček. Dne 1. aprila t. l. je zopet žrebanje turških srečk, pri katerem bodo izžrebani nastopni dobitki: Glavni za 400.000 frankov, 1 za 30.000 frankov, 2 po 10.000 frankov, 6 po 2.500 frankov, 12 po 2.000 frankov itd. Vsi dobitki so lepi, a najlepši je oni za 400.000 frankov, katerega pa prav gotovo ne bo zadel, kdor nima turške srečke. Čitajte današnji oglas »Slovenske Straže« in zagotovite si s takojšnjim naročilom turške srečke igralno pravico že za prihodnjo žrebanje.

To je že 21 let preizkušen kavin dodatek in nadomestek

Učenca
sprejme pekovski mojster v Gorici
J. Bratuž, šolska ulica.

SREČKE V KORIST „SLOVENSKI STRAŽI“. 400.000 FRANKOV

se zamore zadeti s Turško srečko na mesečne obroke po samo **4 krone . 5 vinarjev.**
Vsaka srečka prav gotovo zadene! — Z vplačilom prvega obroka zadobi naročnik takojšno igralno pravico.
➡ Prihodnje žrebanje dne 1. aprila t. l. ➡
Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Naznanilo preselitve.
Odvetniška pisarna
D. IVO NOVAK-A
se je preselila
iz dosedanjih prostorov v ulici Caserma
št. 7. I. nad.
v hišo „Centralne posojilnice“
Tekališče Jos. Verdi št. 32. I.

Črevljarska zadruga v Mirnu
priporoča
svojo prodajalno črevljev
v GORICI
na trgu sv. Antona št. 1 (stari trg.)

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec	25, 2, 43, 15, 58.
Dunaj	63, 2, 37, 60, 22.

Alojzij Gril, mizarški mojster
v Št. Andrežu pri Gorici št. 81
priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizar-sko delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Prva slovenska trgovina z jedil-nim blagom
Anton Kuštrin,
v GORICI
Gosposka ulica št. 25
priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in ko-lonijalnega blaga.
Vse blago prve vrste.
Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odje-malcev v mestu se blago do-stavlja na dom.
Pošilja se po železnici in pošti.

Ferdinand Resen
Gorica, Gosposka ulica 4
priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo
veliko zalogo perila in blaga
za moške obleke.
Posebna izbira črnega sukna.
Na zahtevo pošljem vzorce.
Trgovina z usnjem
v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“).
Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših to-zaren.* Prodajam vse čevljarke potreb-ščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.
Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Očala vsake vrste raz-ličnih ka-kovosti natančno po zdravniških predpisih, dalnogled in druge optične stvari, mere za mleko, vino, žganje.
Vse po zmernih cenah priporoča
JAKOB ŠULIGOJ,
urar c. kr. državnih železnice
v Gosposki ulici št. 25 v Gorici.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfisko) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prslim bo-lem in splošni telesni slabosti. Izvrstna steklenica tega olja na raznomene barve po K 1-40, bele barve K 2.
Trskino železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebnost pri-poročljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.
Trskino jetrno olje se železnim jodecem.
S tem oljem se ozdravi v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, tlezní otroci, gošče, malokrvnost itd.
Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.
Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preliše se vedno v mojem kom. laboratoriju predno se napojijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.
Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.
Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.
Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke raz-pošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
MIHAEL TURK
GORICA na Korni št. 6. GORICA priporoča slavnemu občinstvu svojo brivnico. Zagotavlja točno postrežbo. — Sprejema naročila za maskiranje po zmernih cenah.

Lepo posestvo na prodaj!
Na prodaj je lepo po-sestvo, da se redi lahko 6 goveđ. Posestvo se odda tudi v najem. Hiša je lepa z za-prtim dvoriščem, na katerem se nahaja dobra studenčna voda. Polje je od hiše od-daljeno 5 minut. Na polju se nahaja mnogo rodovit-nega lepega sadnega drevja. — Cena posestvu je jako nizka in zelo ugodna. Proda-ti na obroke. Več se po-e pri Antonu Ravniku v Kanalu.

ODLIKOVANA PEKARNA
JAKIN
Gorica, via Formica
priporoča za odjemanje raznega peciva navad-nega in najfinejšega. Pecivo je najboljše. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilposet-n S spoštovanjem E. Jakin

JOSIP TERPIN
naslednik Antona Potatzky
v Gorici na sredi Raštela št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.
Najceneje kupovanje nimbškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.
Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in ši-valne stroje; potrebščine za krojače in črevljarje. — Svetinice, rožni venci in mašne knjige.
Hišna obuvala za zimске in letne čase.
Raznovrste semena, trave in detelje.
Najboljše preskrbljena zaloga za kra-marje, krošnjarje, prodajalce po sej-mih in trgih na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

♦♦♦♦♦ v GORICI ♦♦♦♦♦

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Prave

Čebelnno-voščene sveče
in sveče za pogrebe po nizki ceni in olje za večno luč.

MED za pitanje čebel in za zdravilo

priporoča udani

J. Kopač, svečar v Gorici

TVRDKA O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Prvo primorsko autorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzij Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

Trgovina železnina

PINTER & LENARD

Gorica — Raštelj št. 7 — Gorica

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodajam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

Od likovana pekarija

in sladlčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Prva Goriška

posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga

H. WALLAND

Gorica - Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana - Gorica

(prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-šlezjska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer

v veliki izbiri

šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramace).

Različne koverte, plahte in kovre!

Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd. itd.

ZAJAMČENO

iz najboljšje konopne preje ročno tkano domače gorjensko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!

Znano najboljšje blago!

Strogo solidna postrežba!

Popolnoma nova zaloga!

Za obilni obisk se priporoča s spoštovanjem

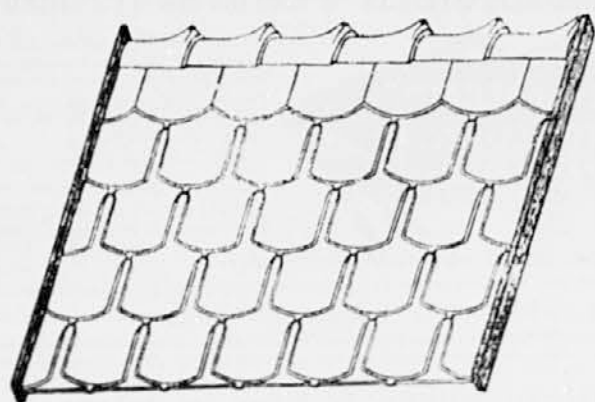
H. WALLAND,

Gorica, Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana

prej Via Stretta 4.

priporoča svojo veliko in bogato zalogo za spomlad pocinjene žice za trje, trnjeve žice, razne mreže za ograje itd., nosilce (traverze), cement, sesalke (pumpe) kovanje za hiše in druge stvari te stroke.

Zagotavljamo točno domačo postrežbo in nizko ceno.

Patentirani strešniki „Ancora“.

napravi na navednih gladkih strešnikih (Flachziegel) se sodeže perfektno zvezo cele strehe. S patentiranimi „Ancora“, strešniki pokrite strehe nudijo večjo varnost in trdnost kot vsaka druga vrsta strešnikov. Estetičen utis! Cene jako primerne! Priporočljivo za nove strehe ali pa za zamenjavo starih streh tudi za bolj lahko strešino! M M

Najboljša priporočila!

Izključno zastopstvo za gorjski, tolminski in vipavski okraj ter za Kras:

O. Zajec Gorica,

Gosposka ul. 7.

TELEFON 107.

Kolumbovo jajce za pokrivanje streh!

Potom ženjalne iznajdbe, ki se jo

